

กำลังคนที่ตอบสนองต่อ Primary Care Cluster ทีมสุขภาพกับการปฏิรูประบบสาธารณสุขไทย

นายแพทย์บุญชัย ธีระกาญจน์

วท.บ. , พ.บ. , ส.ม. , อ.ว.เวชศาสตร์ป้องกัน , อ.ว.เวชศาสตร์ครอบครัว

สาธารณสุขนิเทศก์ เขตสุขภาพที่ ๓

สถานการณ์ปัจจุบันด้านสุขภาพ

สังคมผู้สูงอายุ

1

โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง



ภาวะพึ่งพิง ติดบ้าน ติดเตียง



วิถีชีวิตแบบเมือง (Urban Lifestyles)



การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ







3° Care
2° Care

1° Care

3° Care

2° Care

1° Care

ขับเคลื่อนด้วย

โรงพยาบาลใหญ่
Specilist
ความเหลื่อมล้ำ
ดูแลรายโรค เฉพาะอวัยวะ
ขาดความมั่นคงในระบบ

ขับเคลื่อนด้วย

คลินิกหมอครอบครัว
Family Medicine Team
ลดความเหลื่อมล้ำ
ดูแลแบบองค์รวม
เพิ่มความมั่นคงในระบบ

ปัญหาระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขไทย

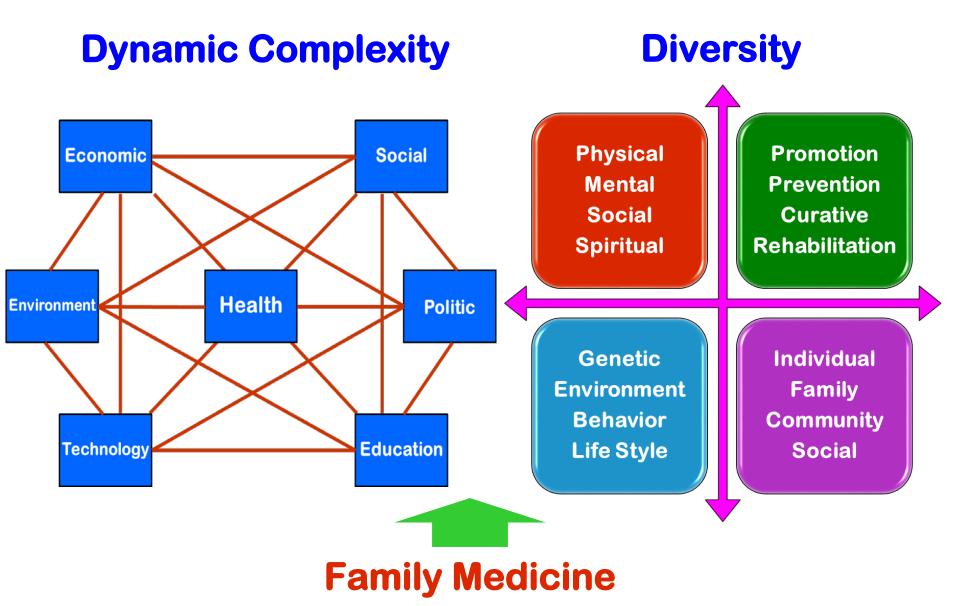
รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

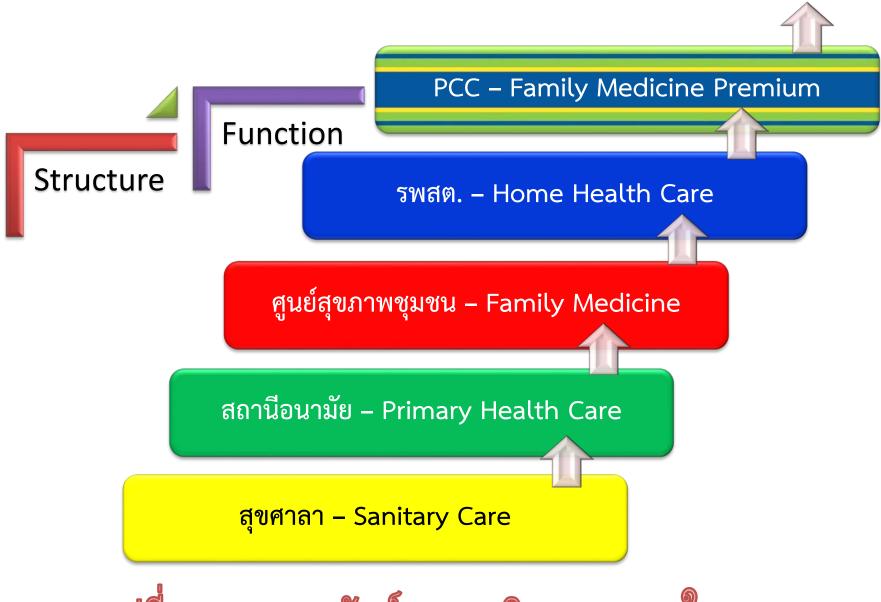
หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ

มาตรา 258 ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่าง ๆ ให้ เกิดผล ดังต่อไปนี้

- (ช) ด้านอื่น ๆ
- (5) ให้มีระบบการแพทย์ปฐมภูมิที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว ดูแลประชาชนในสัดส่วนที่เหมาะสม

Health System





การเปลี่ยนกระบวนทัศน์ระบบบริการสุขภาพในชุมชน

นโยบาย กระทรวงสาธารณสุข

ปฏิรูประบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ จัดระบบบริการ คลินิกหมอครอบครัว(Primary Care Cluster)

ทีมหมอครอบครัว ดูแลประชาชน 1:10,000; 3:30,000 แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว 1 คน พยาบาล 4 คน นักวิชาการ หรือ เจ้าพนักงานสาธารณสุข 4 คน ทันตาภิบาล 1 คน แพทย์แผนไทย 1 คน เจ้าพนักงานเภสัชกรรม 1 คน รวมเป็น 1 ทีม รวม 3 ทีมเป็น 1 Cluster เพิ่ม ทันตแพทย์ 1 คน เภสัชกร 1 คน และ กายภาพบำบัด 1 คน

นโยบาย กระทรวงสาธารณสุข

ปฏิรูประบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ จัดระบบบริการ คลินิกหมอครอบครัว(Primary Care Cluster)

- 2. กระบวนการเวชศาสตร์ครอบครัว
- 3. เชื่อมโยง DHS และ DHB

(District Health System / District Health Board)

4. เชื่อมโยง Service Plan ด้วย Referal system

Primary Care Cluster คลินิกหมอครอบครัว

การปรับรูปแบบ ระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ ให้ประชาชน สามารถ จัดการตนเองด้านสุขภาพ โดยมีทีมหมอครอบครัว ซึ่งมี แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว เป็นหัวหน้าทีม เป็นที่ปรึกษาและร่วม ดูแล ประชาชน ด้วยหลัก เวชศาสตร์ครอบครัว

แพทย์สู่ตำบล ประชาชนมีหมอเป็นญาติ

ใน 10 ปีข้างหน้า คนไทยทุกคนจะมีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวประจำตัว



บริการทุกคน ทุกอย่าง ทุกที่ ทุกเวลาด้วยเทคโนโลยี

บริการทุกคน	ให้บริการ ทุกกลุ่มวัย ทุกสิทธิ		
·	ทั้ง กลุ่มดี เสี่ยง ป่วย		
บริการทุกอย่าง	Holistic Care ร่างกาย จิตใจ สังคม Comprehensive Care ส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟื้นฟู คุ้มครอง Integrated Care ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม ฯลฯ Continuity Care ต่อเนื่อง ระบบส่งต่อ ไป-กลับ ดูแลคน ไม่ใช่ดูแลโรค รักษาคน ไม่ใช่รักษาโรค		
บริการทุกที่	ให้บริการทั้งเชิงรับในหน่วยบริการ และการให้บริการเชิงรุกในชุมชน		
บริการทุกเวลา ด้วยเทคโนโลยี	เวลาราชการ เวลาราษฎร ใช้เทคโนโลยี เช่น Line group		

ทีมเวชศาสตร์ครอบครัว ขั้นต่ำ

วิชาชีพ	สัดส่วน	Team	รวม
แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว/ แพทย์ที่ผ่านการอบรมฯ	1:10,000	1	3
พยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว	1:2,500	4	12
ทันตแพทย์ *	1:30,000		1
ทันตาภิบาล	1:10,000	1	3
เภสัชกร *	1:30,000		1
เจ้าพนักงานเภสัชกรรม	1:10,000	1	3
นวก./จพง.สาธารณสุข	1:2,500	4	12
แพทย์แผนไทย	1:10,000	1	3
กายภาพบำบัด	1:30,000		1
รวม		12	39

กรณี รพ.สต.เดิม คงส่วนเดิม เติมส่วนขาด 🗐





Financial



District Health Board



Governance



ระบบ การ แพทย์ ฉุกเฉิน



Referral Systems



Excellence Care

Tertiary Care

Secondary Care

Primary Care

Quality

Person

Centeredness

Accountibility

& Efficiency

Hospital Based

Based



Com. &

Home

Based

Holistic / Comprehensive / Integrated / Continuity

Community / Social - DHS



คืนข้อมูล



ระบบสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

PCC คลินิกหมอครอบครัว











ระยะสั้น

ลดแออัด

ลดรอคอย

ลดการนอน

ลดการใช้บริการที่โรงพยาบาล

ลดเวลาการรอคอยใน รพ.ใหญ่

โรงพยาบาล

60%

172 นาที ถึง 44 นาที

15-20%

ระยะก<u>ลาง</u>



ลดป่วย

ป้องกันและควบคุมโรค



ลดการตาย

ทารกแรกเกิด

10-40%

เพิ่มคุณภาพการดูแล ผู้ป่วยเรื้อรัง/ผู้สูงอายุ

ระยะยาว



ลดค่าเดินทาง

ของประชาชนไป รพ.

1,655 บาท/คน



ลดค่าใช้จ่ายสุขภาพ

25-30%



ประหยัดงบประมาณ

50,000 ล้านบาท/ปี ₁₃

แผนดำเนินงานคลินิกหมอครอบครัว

ระยะที่ 1

มิถุนายน 2559

48 ทีม

รวม

48 ทีม

ระยะที่ 2

ปิงบประมาณ 2560

548 ทีม รวม 596 ทีม

ระยะที่ 3

ปึงบประมาณ 2564

รวม 3250 ทีม

ระยะที่ 4

ปีงบประมาณ 2569

รวม 6500 ทีม

ช่องทางผลิตและบริหารจัดการแพทย์เพื่อรองรับ PCC

อบรมระยะสั้น ด้านเวชศาสตร์ครอบครัว เพื่อการปฏิบัติงานใน PCC

1

อบรมเพื่อสอบหนังสืออนุมัติบัตร สาขาเวชศาสตร์ครอบครัว (อว.)

> อบรมแพทย์ประจำบ้านแบบ In-service training ใช้กระทรวงเป็นฐานผลิต เพื่อสอบวุฒิบัตร

3

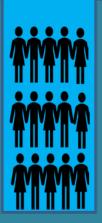
อบรมแพทย์ประจำบ้าน ในโรงเรียนแพทย์ เพื่อสอบวุฒิบัตรสาขาเวชศาสตร์ครอบครัว

แผนผลิตแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว 10 ปี

เป้าหมาย 6,500 คน ใน 10 ปี หลักสูตร ระยะสั้น 2,200 คน

สอบ อนุมัติบัตร 500 คน In-service training 5,485 คน Formal training 1,016 คน







การเตรียมสหสาขาวิชาชีพ

- การอบรมระยะสั้น ด้านเวชศาสตร์ครอบครัว รายวิชาชีพ
- การอบรมการทำงานเป็นทีม ร่วมระหว่างสหสาขาวิชาชีพ

ทีมสุขภาพกับการปฏิรูประบบสาธารณสุขไทย

- ทำงานเป็นทีม เป็นเจ้าของประชาชนร่วมกัน ดูแลคนร่วมกัน
- หลักการเวชศาสตร์ครอบครัวในทุกสหสาขาวิชาชีพ

กำลังคนที่ตอบสนองต่อ Primary Care Cluster

- รู้ลึก ในสาขาวิชาชีพ เพื่อสามารถรักษาโรค
- รู้กว้าง ในด้านเวชศาสตร์ครอบครัว เพื่อสามารถรักษาคน
- ทักษะในการทำงานเป็นทีม
- ทักษะในการทำงานในชุมชน



ขอบคุณครับ